

DOBŘÍ DEN, PANÍ A PÁNOVÉ,

máme závěr roku a tak se jistě hodí několik ohlédnutí, zastavení a možná i výhled do roku následujícího.

O Litomyšli. Letošní Betonářské dny byly ve znamení nového místa konání: zrekonstruovaného zámeckého pivovaru v Litomyšli. Zdá se, že místo prokázalo své kouzlo a atmosféra konference byla vřelejší než v předchozích ročnících. Seznam drobných pří-

pomínek není možné přehlédnout a přehlížen ani nebude. Příští ročník bude o pilování detailů. Předpokládám rovněž doplnění programu konference o komentovanou prohlídku jedné z mnoha kulturních místopisných zajímavostí. Největší dík za úspěšný přesun Betonářských dní na nové místo patří pracovníkům kanceláře ČBS Jiřímu Víchovi a Petře Johové.

O Scopusu a jiných. Začneme Radou pro výzkum, vývoj a inovace, neboli RVVI. Na jejich webových stránkách (<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=495405>) se dočteme: „Reformou systému výzkumu a vývoje v České republice vytvořit inovační prostředí tak, aby platilo: Věda dělá z peněz znalosti, inovace dělají ze znalostí peníze – tento hlavní cíl reformy lze formulovat i jinak – veřejné prostředky investované do základního výzkumu musí přinášet skutečně nové poznatky (a to nikoliv jen v kontextu ČR, ale výlučně ve srovnání se světem). Veřejné prostředky investované do aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací musejí přinášet konkrétní ekonomický či jiný přínos z jejich realizace.“

Hned v první větě mi něco „skřípe“ – postrádám tam určitý slovesný tvar, který vyjadřuje činnost, děj. Navzdory velmi chvályhodnému úmyslu a ušlechtilé myšlence celého odstavce tak hned v úvodu vzniká dojem, že něco není úplně v pořádku, něco mi tam „nesedí“. Prokoušeme-li se dalšími dokumenty, např. „Metodikou hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platnou pro léta 2013 až 2016)“, zjistíme, že RVVI uznává výsledky výzkumu publikované v impaktovaném časopise, v databázi Scopus, databázi Erih a v časopisu uvedeném v seznamu recenzovaných periodik. Jen pro úplnost uvádím, že Beton TKS se na uvedeném seznamu nachází. Skvělé. Pak ale narazíme na tabulku 1.2 v příloze 1 uvedeného dokumentu a tam se dozvíme, že bodové hodnocení článku v českém recenzovaném časopisu se na závěr výpočtu násobí „0“ (rozumějně nulou). Z toho okamžitě vyplývá, co si RVVI myslí o publikování v českých odborných časopisech. Jsem si docela jist, že i repetenti Horáček a Pažout vědí, a to i bez rady od Macha a Šebestové, natožpak ctihodní členové RVVI, jaký výsledek obdržíme při násobení nulou. Takže tudy cesta nevede. Nevadí. Máme další možnosti. Výše uvedené weby. Nechť si tedy výzkumníci poradí, koneckonců, je to jejich krajíc chleba.

Pojďme se teď podívat na to, jak je naplněna věta z textu uvedeného na webu RVVI: „Veřejné prostředky investované do aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací musejí přinášet konkrétní ekonomický či jiný přínos z jejich realizace“.

Vzhledem k tomu, že píšu úvodník do časopisu Beton TKS, budeme tedy mluvit o aplikovaném výzkumu. Řekněme, že čeští výzkumníci osadí své články do Scopusu či Erihu. Jak je však může využít český inženýr, který prostřednictvím svých daní na tyto výzkumy přispívá, jsou-li výsledky uveřejněny

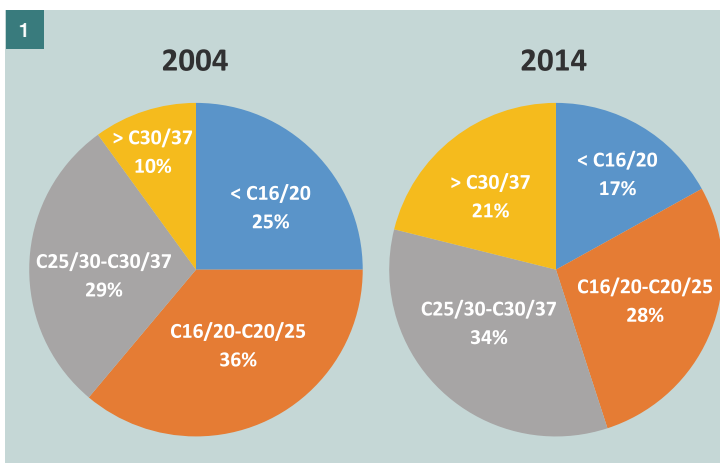
v angličtině v databázi, kam je přístup pro uživatele, tedy ne autora, komplikovaný a často za poplatků? Ať si poradí, je přece inženýr. A možná, když už se má zdokonalovat v cizím jazyku, mohli bychom mu dát za povinnost odevzdat daňové přiznání v angličtině a zaplatit ho v eurech.

Rád bych ale slyšel smysluplnou odpověď ze strany RVVI, proč je to nastaveno zrovna takto. Možná to ale jen příliš dramatizují, neboť cíl popsany slovy „konkrétní ekonomický či jiný přínos z jejich realizace“ je splněn. Protože je uveřejnění článků v uvedených databázích ať již přímo či nepřímo zpoplatněno, stejně jako přístup k těmto článkům, ekonomický přínos zajištěn je. Pro provozovatele zmíněných databází.

O otázkách. Ať se na problematiku hodnocení výsledků výzkumu dívám z kterékoliv strany, výše uvedené otázky zůstávají nezodpovězené. A zůstanou dlouho, pokud na ně nebudeme chtít opakovaně znát odpovědi od zainteresovaných osob. I ony jsou placeny z veřejných peněz. A povinnost odpovídat na naše dotazy je takovým jejich politickým Scopusem. Tak se jich tedy, a velmi nahlas, ptejme.

O ekonomickém růstu a trvale udržitelném rozvoji a výrobě betonu. Obecná média nás zaplavují euforickými reportážemi o růstu HDP v tomto roce. Čísla se podle zdrojů mírně liší, ale je to někde nad hranicí 4%. Skvělé. Můžeme si vydechnout a odhodit obavy ze zítřka. Z pohledu výroby betonu se však o žádný zlom a růst nejedná. Posledních pět let se drží v podstatě na stejné úrovni lehce nad 5 milionů m³ (viz statistiky SVB ČR).

Při srovnání roku 2004 a 2014 z hlediska vyráběných pevnostních tříd betonů je podle statistik SVB ČR a ERMCO možné zaznamenat významný posun: od 39% ve dvou vyšších kategoriích v roce 2004 k současným 55%. Jedná se o krok k vyšším pevnostním třídám, tedy kvalitnějším betonům. A kvalita je pro mě jednou, nebo spíše jedinou reálnou cestou k naplnění často zmiňovaného trvale udržitelného rozvoje.

Obr. 1 Výroba betonu podle pevnostních tříd v roce 2004 a 2014

O závěru. Poučky říkají, že každá zpráva by měla končit něčím optimistickým. V polovině prosince je to vskutku lehký úkol, neboť se blíží Vánoce. A na ty se opravdu těším.

Přeji Vám všem veselé Vánoce a pokud možno zábavné vykročení do Nového, ale hlavně nového roku.

Michal Števíla